

Voorlichting stage Flexibele Deeltijd

Stages in de
verschillende
leerjaren

Flexibele deeltijd			
Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3*	Jaar 4
semester 1: <i>groep 5/6/7/8</i>	semester 3: <i>groep 1/2</i>	semester 5: Leeftijdspecialisatie <i>Jongere kind (groep 1 t/m 4) of Oudere kind (groep 5 t/m 8).</i>	Semester 7: <i>LIO(-stage) in gekozen leeftijdspecialisatie</i>
Semester 2: <i>groep 3/4</i>	Semester 4: <i>groep 5/6/7/8</i>	Semester 6: <i>Wissel van groep in de gekozen leeftijdspecialisatie</i>	Semester 8: <i>LIO(-stage) in gekozen leeftijdspecialisatie</i>

* Mogelijkheid tot versneld starten
met afstudeerstage

De delen in de verschillende leerjaren

Jaar 1: Deel 1 t/m 4

Jaar 2: Deel 5 en 6

Jaar 3: Deel 7 en 8

Jaar 4: Afstudeerstage

Deel 1: Beroep in beeld

Korte beschrijving van het deel:

Een introductie op het beroep van leerkracht en de opleiding op de Pabo, waarbij diverse vakken de revue passeren, zodat de student een realistisch beeld van het beroep leerkracht krijgt.

In vogelvlucht maak de student niet alleen kennis met diverse vakken op de pabo en de opbouw van de opleiding, maar ook met de organisatie op de basisschool en de eigen vaardigheden op het gebied van taal, rekenen en de kunst- en wereldvakken.

Als de student dan óók nog eens voor een basisschoolklas heeft gestaan, heeft deze voldoende informatie om een belangrijke beslissing te nemen: Wil ik daadwerkelijk leerkracht worden?

Leerdoelen Deel 1

De student kan...

1. de visie en missie van de basisschool beschrijven;
2. basale didactische en pedagogische aspecten herkennen in de praktijk;
3. reflecteren op eigen sterke en zwakke kanten en geschiktheid voor het beroep;
4. benoemen welke verschillende schoolvakken er zijn en waar het daarin om draait met specifieke focus op rekenen, taal en onderwijskunde.

Wat wordt er van de studenten verwacht in de stage in Deel 1?

De student...

- begint 3 weken na aanvang studiejaar met de stage in groep 5, 6, 7 of 8.
- krijgt in de eerste weken/maanden op de pabo uitleg over en oefening in:
 - de stagehandleiding
 - de stagecyclus
 - het inrichten van het stagedossier
 - het schrijven van onderwijssituaties
 - het gebruiken van het lesvoorbereidingsformulier
 - het plannen van te ontwikkelen bekwaamheidseisen
- begint zo snel mogelijk te oefenen met het schrijven van onderwijssituaties en het gebruik van het lesvoorbereidingsformulier (maar is daar dus nog niet heel bedreven in).
- voert een kennismakingactiviteit uit met de stageklas.
- voert enkele kleine opdrachten/activiteiten uit op de stageschool/stageklas voor de vakken onderwijskunde, rekenen en taal voor het portfolio Deel 1.

Deel 2: Inspirerend lesgeven

Korte beschrijving van het deel:

In Deel 2 gaat de student op zoek naar wat er nodig is om een goede, inspirerende les te kunnen geven.

Met behulp van het lesvoorbereidingsformulier verdiept de student zich in het ontwerpen van lessen. Bij het lesontwerp denkt de student na over...

- de kinderen uit de stageklas: Wat vinden zij interessant? Wat kunnen zij aan?
- de les: Hoe bouw ik de les op? Welke activiteiten laat ik de kinderen ondernemen?
- inhouden: Wat willen de kinderen leren? Welke stof is zinvol?
- hoe je de les organiseert: Welke materialen gebruik ik? Hoe zorg ik ervoor dat iedereen het kan volgen?
- de eigen rol: Hoe geef ik iedereen een veilig en positief gevoel? Wat voor leider ben ik?

Leerdoelen Deel 2

De student kan...

- de verschillende kennisbases van de diverse schoolvakken herkennen en dat wat nodig is toepassen op lessen voor het basisonderwijs;
- volgens criteria uit de vaklessen, lessen voor de bovenbouw van de basisschool ontwerpen, uitvoeren en evalueren.

Betrokken vakken:

Wereldvakken, Kunstvakken, Taal, Rekenen, Engels, Onderwijskunde, Professionele identiteit.

Wat wordt er van de studenten verwacht in de stage in Deel 2?

Er zijn twee soorten stageopdrachten:

- Voor sommige lessen op de pabo moet ter voorbereiding een (kleine) opdracht in de stage uitgevoerd worden. De student ziet in de digitale leeromgeving Brightspace per vak, per les de voorbereiding.
- Voor enkele vakken moeten lessen uitgevoerd worden in de stageklas voor de portfolio's Deel 2. Daarover vindt de student informatie in de toetsbeschrijving per vak (ook in Brightspace).

Deel 3: De leerling

Korte beschrijving van het thema:

In je klas zitten veel verschillende kinderen met verschillende achtergronden en verschillende behoeften. Het moderne onderwijs sluit aan bij de mogelijkheden en de behoeften van een kind. Het onderwijs wordt afgestemd op de verschillen die er zijn tussen kinderen. Dit wordt ook wel *adaptief onderwijs* genoemd. In dit deel verdiepen we ons in het adaptief onderwijs en in het omgaan met al die verschillende kinderen in je klas.

Leerdoelen Deel 3

- Tot stand brengen van een veilige leeromgeving en pedagogische klimaat.
- De student past pedagogische opvattingen, gedragsbeïnvloeding, interventiemodellen, opvoedingsmethoden en strategieën toe in eigen gedrag en handelen om zodoende een veilig groepsklimaat creëren.
- Adaptief en gedifferentieerd lesgeven > de leerling en zijn/haar (zorg)behoeften centraal.
- De student kan kennis over adaptief onderwijs inzetten bij het geven van onderwijs.
- De student heeft een klassenmanagement gericht op uitvoeren van differentiatie
- De student deelt instructieniveaugroepen (afhankelijke, gevoelige en onafhankelijke instructiegroep) in op basis van observaties en toetsgegevens (LOVS)
- De student geeft les in rekenen en taal waarbij er rekening gehouden wordt met de drie instructieniveaus.
- De student analyseert de emotionele, cognitieve en motorische ontwikkeling op basis van observaties.

Leerdoelen Deel 3

- De student voert een interventie uit voor een individuele leerling voor taal en/of rekenen en schrijven.
- De student analyseert wat compacten en verrijken betekent in de praktijk aan de hand van de verschillende versies van de methode.
- De student gebruikt digitale middelen in zijn lessen op de stage.
- Lesgeven in de grote stad > inzicht op wat het betekent om les te geven in een grootstedelijke omgeving.
- De student beschrijft hoe de stageschool omgaat met ouderbetrokkenheid, functioneel analfabetisme en diversiteit in een multiculturele samenleving als Rotterdam.
- De student beschrijft de invloed van een grootstedelijke omgeving op het speelgedrag van kinderen op het schoolplein van de stageschool.
- Reflecteren op beroepsopvattingen en professionele bekwaamheid.
- De student beschrijft zijn eigen handelen met betrekking tot succesvolle en minder succesvolle lessituaties.
- De student beschrijft zijn aangepast handelen in minder succesvolle lessituaties door de theorie bij dat onderdeel te koppelen aan de gemaakte reflectie.

Wat wordt er van de studenten verwacht in de stage in Deel 3?

De studenten lopen stage in groep 3 of 4. De studenten gaan leerlingen observeren en voeren verschillende opdrachten uit in de stageklas rondom taal, rekenen, schrijven en bewegingsonderwijs.

Deel 4: Op pad

Korte beschrijving van het thema:

De omgeving van de school kan een heel krachtige leeromgeving bieden. Bij omgevingsonderwijs staat de eigen omgeving centraal als uitgangspunt en object van studie. Eigenlijk voor alle vakken, maar in het bijzonder voor de zaak- en kunstvakken. Deel 4, Op Pad, staat daarom dan ook in het teken van lesgeven over en in de omgeving van de leerling. De kunst- en wereldvakken geven een voorbeeld van een thema in het kader van omgevingsonderwijs. Onderwijskunde ondersteunt dit deel met de didactische principes.

In dit deel ga je aan de slag met het ontwerpen van een dagdeel omgevingsonderwijs voor jouw stageschool. Hierin betrek je de verschillende wereld- en kunstvakken en integreer je deze zoveel mogelijk. Uiteindelijk voer je dit uit en rond je dit vak af met een portfolio.

Leerdoelen Deel 4

- De student kan de omgeving van de stageschool verkennen en analyseren vanuit verschillende perspectieven (brillen).
- De student kan diverse kennisbronnen gebruiken voor het maken van keuzes bij het ontwerpen van omgevingsonderwijs voor zijn stageschool.
- De student kan vanuit verschillende perspectieven een dagdeel omgevingsonderwijs ontwerpen voor zijn klas.
- De student kan vanuit verschillende perspectieven een dagdeel omgevingsonderwijs voor zijn klas aanbieden, begeleiden en evalueren.
- De student evalueert en reflecteert het ontwerpproces en kan het omgevingsonderwijs bijstellen.
- De student kan aantonen dat hij inzicht heeft op welke manier de bekwaamheden worden aangesproken bij het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van omgevingsonderwijs.

Wat wordt er van de studenten verwacht in de stage in Deel 4?

De student loopt stage in groep 3/4. Je maakt (in tweetallen of individueel) een handleiding voor een dagdeel omgevingsonderwijs voor de omgeving van je stageklas, voert deze uit en evalueert.

Deel 5: Geïntegreerd onderwijs

Korte beschrijving van het thema:

In het eerste blok van deel 5 worden de typische kenmerken, leer- en ontwikkelingslijnen van de onderbouwleerling aan de orde gesteld en maak je kennis met verschillende activiteiten, het dagritme en de materialen die in de onderbouw worden gebruikt. Je zult merken dat 'spelen' vaak een ander woord is voor 'leren' en dat spel voor het jongere kind een voorwaarde is om tot ontwikkeling te komen. In een spelactiviteit kunnen verschillende vak- en ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Het onderwijs vindt veel meer geïntegreerd plaats dan in hogere groepen vaak wordt gezien. Daarnaast ga je onderzoek doen naar hoe de leerkracht in groep 1-2 de taalproductie van de leerlingen in een leergesprek stimuleert. In het tweede blok van deel 5 ga je deze kennis toepassen bij het ontwerpen van een thematisch ontwerp voor je eigen groep 1-2. Gedurende deel 5 zal er tevens een afgebakende periode zijn gereserveerd voor bewegingsonderwijs aan kleuters.

Leerdoelen Deel 5

- Verbinden van vakinhouden tot een geïntegreerd betekenisvolle eenheid binnen een thematisch ontwerp.
- Deze geïntegreerde eenheden uitvoeren, evalueren en reflecteren.
- De student kan de cognitieve, lichamelijke, creatieve en persoonlijkheidsontwikkeling van 4- tot 6-jarigen herkennen en de bijbehorende **ontwikkelingskenmerken** gebruiken om onderwijs te ontwerpen.
- De student kan de onderdelen van het **pedagogisch handelen** in groep 1 en 2 beschrijven en herkennen in de praktijk, zodat de student het kind effectieve hulp en ondersteuning kan bieden.
- De student kan binnen verschillende ontwikkelingsgebieden gericht observeren, signaleren, een plan ontwerpen en evalueren, zodat het **didactisch en pedagogisch handelen** hierop afgestemd wordt.
- De student kan de waarden van **spel** in de praktijksituatie herkennen, benoemen en relateren aan de ontwikkelingsgebieden.
- De student kan een **rijke en uitdagende speel/leeromgeving** ontwerpen waarin kinderen worden gestimuleerd op verschillende ontwikkelingsgebieden in de zone van de naaste ontwikkeling en waarin de waarde van spel(end leren) zichtbaar wordt.
- De student kan onderwijs ontwerpen voor kinderen in groep 1/2 dat aansluit bij de **leef- en belevingswereld en toewerkt naar de zone van de naaste ontwikkeling**.
- De student kan met behulp van een gegeven onderzoeksvraag en instrument(en) data verzamelen uit de praktijk en daarmee de onderzoeksvraag beantwoorden.
- De student kan een onderzoek rapporteren.

Wat wordt er van de studenten verwacht in de stage in Deel 5?

De studenten lopen stage in groep 1-2.

De studenten ontwerpen in deel 5.1 lessen voor taal, rekenen, drama en muziek en voeren deze uit in de stagegroep.

De studenten ontwerpen in deel 5.2 een thematisch ontwerp dat zij voor twee dagdelen uitvoeren in de stagegroep.

Deel 6: Vakprofilering

Korte beschrijving van het thema:

In deel 6 worden er vakspecifieke lessen gegeven vanuit de kunst- en wereldvakken (de leerlijnen taal en rekenen lopen door).

Dit deel valt uiteen in 3 onderdelen;

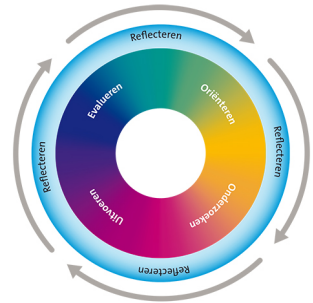
- 6.1; Verdieping van vakinhoudelijke kennis staat centraal in dit deel. Je krijgt een schriftelijke toets over de inhoud van de colleges en de bijbehorende literatuur.
- 6.2; Je gaat je verder bekwamen in de didactiek van ontwerpend leren en het creatief proces. Je ontwikkelt lessen voor de kunstvakken en techniek vanuit 1 van de doelen voor Duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties.
- 6.3; Je breidt het lespakket van deel 6.2 verder uit met de vakken aardrijkskunde en geschiedenis met behulp van de onderzoekend leren didactiek. Je maakt een selectie uit je handleiding om 1 dag onderwijs voor te bereiden en uit te voeren.

Leerdoelen Deel 6

De student kan...

- uitleggen hoe kennis en vaardigheden van de wereld- en kunstvakken binnen het onderwijs gestalte krijgen;
- OOL didactiek inzetten bij eigen lesontwerpen voor wereld- en kunstvakken in de (culturele) omgeving van de leerling;
- een visie op OOL-didactiek en het creatieve proces formuleren, zodat hij op de basisschool collega's kan inspireren, motiveren, adviseren bij de inzet van de wereld- en kunstvakken;
- formatieve evaluatie op eigen product en proces toepassen tijdens en aan het eind van het project;
- formatieve evaluatie toepassen op product en proces van de leerlingen.

Wat wordt er van de studenten verwacht in de stage in Deel 6?

Alleen in deel 6.3 zou het kunnen zijn dat er in groepjes op een stageschool een dag onderwijs wordt verzorgd. Dit is nog onder voorbehoud.

Deel 7: Zicht op... (leerling, leerkracht, ouders, school)

Korte beschrijving van het thema:

Deel 7 (Passend Onderwijs) omvat verschillende deelt cursussen waarbinnen verschillende vakgebieden wordt gewerkt aan dezelfde doelen. Er vindt een wisselwerking plaats tussen de opleiding en de werkplek/stageplek. Gegevens en data worden verzameld op de werkplek/stageplek. Gemaakte producten kunnen worden ingezet in de praktijk.

Leerdoelen Deel 7

De student kan...

- zijn literaire smaak verwoorden, toont leerkrachtvaardigheden op het gebied van jeugdliteratuur kan en leesbevorderende onderwijsmiddelen in zijn klas inzetten. **(Zicht op de leerkracht: taal)**
 - **Zicht op de leerling**
De student kan door observatie-en toetsgegevens te analyseren een concreet onderwijsaanbod ontwikkelen dat aansluit bij de pedagogische en didactische onderwijsbehoeften van leerlingen.
Betrokken vakken: taal, rekenen en onderwijskunde
 - **Zicht op de ouders**
De leerkracht werkt bewust aan zijn basiscommunicatie en optimaliseert het voeren van oudergesprekken.
Betrokken vakken: onderwijskunde
 - **Zicht op de leerkracht**
De leerkracht optimaliseert zijn handelen en expertise gericht op enkele specifieke situaties en vaardigheden ten aanzien van de leeftijdsgroep van zijn klas.
Betrokken vakken: taal, rekenen en onderwijskunde
- Zicht op de school**
De leerkracht ontwikkelt een pedagogische en didactische visie op onderwijs en kan deze praktisch toepassen bij het reken- en taalonderwijs.
Betrokken vakken: taal, rekenen en onderwijskunde

Wat wordt er van de studenten verwacht in de stage in Deel 7?

Tijdens de cursus Deel 7 leer je allerlei zaken rondom Passend Onderwijs; je maakt een groepsplan begrijpend lezen/luisteren, een individueel handelingsplan voor rekenen, je leert een handelingsplan gedrag maken én uitvoeren en je leert hoe je gesprekken met ouders voert.

In je eigen groep op de basisschool is het geven van passend onderwijs een eis. Dit semester is zo opgezet dat er een directe wisselwerking is tussen je werk als leerkracht voor de groep en de theorie die je leest ter voorbereiding op en bespreekt tijdens de bijeenkomsten op de pabo. De koppeling tussen de theorie en praktijk zorgt ervoor dat je aan het einde van dit semester weet hoe je passend onderwijs verzorgt op de basisschool.

Je werkt dus ook aan verschillende bekwaamheden en aan de vorming van je stagedossier.

Deel 8: Onderzoek

Korte beschrijving van het thema:

Samen met de stageschool bepaald de student het onderwerp van het onderzoek. De aanleiding voor het onderzoek is altijd gerelateerd aan de onderwijspraktijk. Op basis van de probleemverkenning wordt een onderzoeksvraag en bijbehorende deelvragen geformuleerd.

Het theoretisch kader bestaat uit een uitgebreide literatuurverkenning van het onderwerp.

De student verzamelt bestaande en actuele empirische inzichten rondom het onderwerp.

Na het verzamelen en verwerken van de data en het beschrijven van de resultaten, formuleert de student conclusies, evalueert hij de uitkomsten, doet hij aanbevelingen voor een vervolgonderzoek en bespreekt hij de mogelijke beperkingen en generaliseerbaarheid van het literatuuronderzoek. Tot slot wordt er een beroepsproduct ontwikkeld, gebaseerd op de verkregen inzichten. Het beroepsproduct wordt gepresenteerd aan de school waar het onderzoek heeft plaatsgevonden en de verkregen feedback wordt opgenomen in het onderzoeksverslag.

Leerdoelen Deel 8

De student...

- stelt eigen leerdoelen om kennis en inzicht te verwerven vanuit praktische opdrachten waarmee hij bezig is. De student maakt ook zelf een plan hoe hij die doelen denkt te gaan halen.
- past de geleerde kennis en vaardigheden in een bepaalde praktijksituatie toe. De student kan zich verplaatsen in andere situaties en bedenkt creatieve oplossingen voor de praktijk, waarbij hij ook gebruikmaakt van wat hij geleerd heeft.
- ontwikkelt een eigen visie over hoe hij later in het beroep wil staan op basis van onderdelen van het werk en de eigen profilering. Daarnaast is de student in staat zijn visie op het werk te toetsen aan wat er kan en nodig is in een bepaalde werksituatie
- is in staat zijn werk te presenteren aan de praktijk, waarbij rekening is gehouden met de betreffende context
- is in staat zijn eigen leerproces te sturen door zichzelf steeds af te vragen, wat, hoe, waarom en waartoe.

Wat wordt er van de studenten verwacht in de stage in Deel 8?

De student voert het onderzoek uit in de stage.

Afstudeerstage

Korte beschrijving van het thema:

De student doet de afrondende stage. Hiervoor kan de student een LIO (Leraar in Opleiding) zijn of de student loop LIO-stage. Hierin zit CAO-technisch een verschil in verantwoordelijkheden, rechten en plichten.

Voorwaarden voor de afstudeerstage

De student mag met de afstudeerstage beginnen, wanneer hij aan de volgende voorwaarden voldoet:

- De student moet in de stage niveau 3 in de praktijk en in het dossier hebben aangetoond;
- De student moet alle voorgaande stages voldoende afgerond hebben;
- De student moet nominaal studeren. Dit betekent dat de student alle toetsen behaald moet hebben, die tot dan toe behaald kunnen worden.

Een student van de flexibele deeltijd kan ook versneld (in jaar 3) met de afstudeerstage starten. Hiervoor gelden dan ook bovenstaande regels.

De afstudeerstage start bij de aanvang van semester 5-6-7 of 8.